

Medijpratība skolu bibliotēkās: ieskats skolu bibliotēku anketās

Latvijas Nacionālā bibliotēka
Bibliotēku attīstības centrs
Nozares speciāliste darbā ar bērniem un jauniešiem Madara Freivalde

Jautājums: Vai Jūs esat piedalījusies/-ies kādā no LNB BAC organizētajām medijpratības nodarbībām/mācībām/semināriem?

→ Jā: 133 atbildes (59,9 %)

→ Nē: 89 atbildes (40,1 %)

Kā iegūtās zināšanas medijpratībā esat izmantojusi/-is darbā ar skolēniem un pedagogiem?

→ Zināšanas uzlabo ikdienas darba kvalitāti

Ir lielāka iespēja piedāvāt sameklēt nepieciešamo informāciju konkrētās datubāzēs, iegūtas plašākas zināšanas par autortiesībām.

Vieglāk atlasīt informāciju.

→ Tiek runāts ar skolotājiem un skolēniem

Tiek pārunāta konkrētā sociālā medija lietošana, atgādināts no kāda vecuma tos var lietot utt.

Iegūtās zināšanas tiek pārrunātas klases stundās. Ar klasi skatījās kursus ieteikto filmu "Social dilemma".

Ar iegūtajām zināšanām dalās ar skolotājiem gan formālās, gan neformālās sarunās

Individuālās sarunas ar skolēniem, kas apmeklē bibliotēku. Tēmas ir dažādas - par viltus ziņām, dezinformācijas atpazīšanu un ļaunprātīgu rīcību informācijas telpā.

Kā iegūtās zināšanas medijpratībā esat izmantojusi/-is darbā ar skolēniem un pedagogiem?

→ Aktīva darbība

Tiek veidotas dažādas viktorīnas un konkursi skolēniem par medijpratības jautājumiem.

Individuālas sarunas un pēc tam pārrunātais tiek darīts arī klātienē (informācijas meklēšana datubāzēs utt.)

Medijpratības zināšanas tiek izmantotas skolas avīzes (citu mediju) veidošanā.

Bibliotēka sniedz saturisku un metodisku atbalstu dažādu mācību priekšmetu skolotājiem, klašu audzinātājiem un skolu administrācijai medijpratības mācīšanā un integrēšanā mācību procesā, lai skolēniem veidotu aktuālas 21. gadsimta kompetences.

Tika izmantotas bibliotēku nedēļas/mēneša (aprīlī) pasākumu ietvaros.

Medijpratības aktivitātes skolu bibliotēkā (skolēniem) (miniet konkrētus piemērus, konkrētas aktivitātes gan klātienē, gan tiešsaistē)

→ Nodarbības par medijpratību

Nodarbības sākumskolas skolēniem par to, ka ne viss, kas attēlots grāmatā, atbilst īstenībai, un par to, ka uz daudziem notikumiem var paraudzīties no dažādiem skatu punktiem, izvērtējot dažādus viedokļus.

Darba lapas, lai skolēni iepazītu citu paradumus. Pēc tam diskusijas par to kā ikdienā tiek patērēti sociālie tīkli un tas, kādu informāciju tajā pasniedz.

Par medijpratību tiek stāstīts katrai klasei atsevišķi klases stundās.

Debates bibliotēkā ar audzēkņiem par šo tēmu.

Sadarbībā ar priekšmetu skolotājiem tiek veidotas kopīgas bibliotekārās stundas par medijpratību.

Medijpratības aktivitātes skolu bibliotēkā (skolēniem) (miniet konkrētus piemērus, konkrētas aktivitātes gan klātienē, gan tiešsaistē)

→ Nodarbības par informācijas meklēšanu

Kopā ar 1.-5.klašu skolēniem skatījāmie medijpratības izglītojošo video “CAPS un CIET jeb Vilks manipulators”. Pēc video noskatīšanās diskutējām un skaidrojām, kas šai video ir patiesība, kas meli. Kā kritiski izvērtēt informāciju (Sveķu pamatskolas bibliotēka).

Bibliotekārajās stundās 11. klasēs “Teorētiskā literatūras apzināšana”. Bibliotekārās stundas 7., 8. klašu skolēniem par literatūras meklēšanu un “Literatūras un informācijas avotu saraksta” noformēšanu. Individuālais darbs ar skolēniem “Atslēgas vārdu nozīme literatūras meklēšanas procesā” (Cēsu Valsts ģimnāzija).

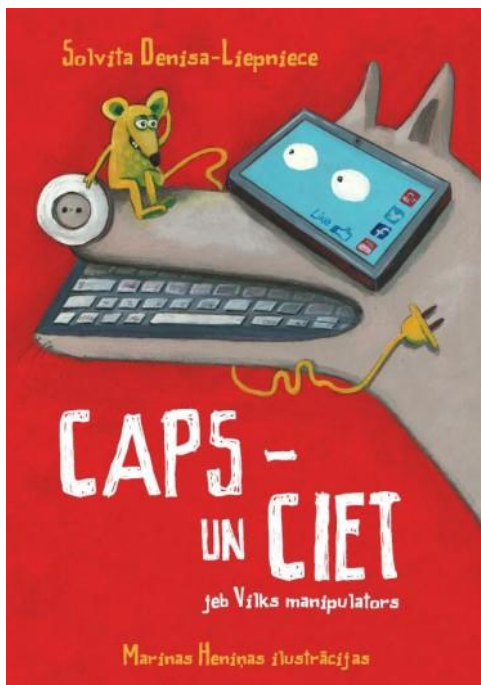
Tēma par pasaules ekoloģiju tika ņemta apspriešanai. 10. klases skolēni meklēja informāciju dažādās tīmekļa vietnēs. Pēc tam viņi analizēja, kur viņi meklēja šo informāciju un kura informācija bija patiesa vai nepatiesa. Kuros rakstos bija reklāmas un kuros ne (Rīgas 71.vidusskola)

Medijpratības aktivitātes skolu bibliotēkā (skolēniem) (miniet konkrētus piemērus, konkrētas aktivitātes gan klātienē, gan tiešsaistē)

- **Bibliotekārās stundas**
- **Resursu apkopojuma izveide, izmantošana**
- **Nodarbības par drošību internetā**
- **Pedagogu, bibliotekāru kompetences stiprināšana**
- **Pārrunāti aktuālie ziņu temati, izmantoti aktuāli materiāli**
- **Radošās darbnīcas**
- **Skolas medijs (skolas avīze, televīzija, radio)**

Skolu bibliotekāri izmato

CEĻJUMS MEDIJPRATĪBĀ

Idejas nodarbitām ar bērniem bibliotēkās

Kāds atbalsts vēl būtu nepieciešams skolu bibliotekāriem saistībā ar medijpratību? (nodarbības, materiāli, zināšanas utt.)

- Materiāli, resursi, informatīvs atbalsts
  - Nodarbības, semināri, tematiskie vebināri
  - Pieredzes apmaiņa, tīklošana, konsultācijas
  - Vienotas pieejas izstrāde medijpratības jautājumiem, paraugi nodarbībām
  - Zināšanu pārbaudes
-
- Esošais atbalsts ir pietiekams

Katrā aktivitātē nemanot tiek skarta medijpratība, jo informācijas patiesība ir jāpārbauda un jāsaprot, no kādiem avotiem nāk informācija. Katra informācijas meklēšana savā ziņā ir kā medijpratības prasmes īstenošana (Smiltenes vidusskola).

Lai izdodas!

Madara Freivalde (madara.freivalde@lnb.lv)